

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 726/2014-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2014 o sťažnostiach Z. V. a J. H., zastúpených advokátskou kanceláriou Škubla & Partneri s. r. o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ advokát Mgr. Martin Škubla, vedených pod sp. zn. Rvp 18094/2013 vo veci namietaného porušenia ich základných práv zaručených v čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3 a čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 1, 2 a 3 a čl. 12 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd a práv zaručených čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezákonnými zásahmi a postupom Slovenskej informačnej služby v ich veciach a o ich sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 4678/2014 vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžnč 2/2013 z 5. februára 2014, sp. zn. 9 Sžz 2/2013 z 29. januára 2014 a sp. zn. 9 Sžz 3/2013 z 29. januára 2014 takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti Z. V. a J. H. vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 18094/2013 a sp. zn. Rvp 4678/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 18094/2013.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 28. augusta 2013 a 30. augusta 2013 doručené sťažnosti Z. V. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a J. H. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade; spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorými namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3 a čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 10 ods. 1, 2 a 3 a čl. 12 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) nezákonnými zásahmi a postupom Slovenskej informačnej služby (ďalej aj „SIS“) v ich veciach.

Z obsahu týchto sťažností (pôvodne vedených pod sp. zn. Rvp 18094/2013 a sp. zn. Rvp 18101/2013) a ich príloh vyplýva, že po náleze ústavného súdu č. k. III. ÚS 97/2012-229 z 20. novembra 2012 sťažovatelia požiadali 27. marca 2013 SIS „o zničenie záznamov a iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov“ a zároveň podali sťažnosti na nečinnosť SIS. V týchto podaniach žiadali, aby boli podľa § 20 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 289/2012 Z. z. (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) informovaní o výsledku prešetrenia ich sťažností.

Dňa 12. júla 2013 sťažovatelia podali riaditeľovi SIS „*Sťažnosť proti postupu pri vybavovaní sťažnosti z 27. 3. 2013*“ a žiadali, aby riaditeľ SIS prijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Dňa 26. júla 2013 podali sťažovatelia prostredníctvom svojho spoločného právneho zástupcu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov na prešetrenie nezákonného postupu (nečinnosti) SIS, ktorá sťažovateľom oznámila, aby sa v tejto veci obrátili na „*Osobitný kontrolný výbor Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu SIS*“.

Dňa 14. augusta 2013 podali sťažovatelia na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) „žiadosti o poskytnutie informácií“, či došlo „k zničeniu všetkých záznamov z ITP ich zhotoviteľom SIS za prítomnosti zákonného sudcu“ a či bola o tom vyhotovená písomná zápisnica.

Krajský súd v odpovediach na ich žiadosti z 23. augusta 2013 uviedol, že „*písomnou zápisnicou o zničení záznamov alebo iných výsledkov použitia ITP nedisponuje a nemá vedomosť o tom, že by záznamy získané použitím ITP (okrem písomností nachádzajúcich sa v súdnych spisoch... boli zničené*“.

Sťažovatelia v sťažnostiach po obširnej skutkovej a právnej argumentácii ústavnému súdu navrhujú, aby prijal ich sťažnosti na ďalšie konanie a nálezom rozhodol, že Slovenská informačná služba vyhotovením a nezničením záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov (vrátane tzv. analytických prepisov) a ďalej neoprávneným zhromažďovaním osobných údajov o sťažovateľoch, ako aj iných údajov týkajúcich sa ich súkromia v súvislosti s vyhotovovaním a nezničením takýchto záznamov alebo akýchkoľvek iných výsledkov použitia týchto informačno-technických prostriedkov (vrátane tzv. analytických prepisov) porušila ich základné práva podľa «*čl. 19 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 21 ods. 1 a ods. 3 a čl. 22 ods. 1 Ústavy..., čl. 10 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, a čl. 12 ods. 1 a ods. 3 Listiny... a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru...*

Slovenskej informačnej službe sa prikazuje vyradiť a zničiť všetky záznamy a akékoľvek iné výsledky použitia informačno-technických prostriedkov na základe rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005 z 23. 11. 2005 a sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 z 18. 5. 2006 a ktoré sa nachádzajú v spisoch Slovenskej informačnej služby sp. zn. „63/950“ „63/956“, a „54“, ako aj akýchkoľvek iných spisov Slovenskej informačnej služby, vrátane audio alebo iných záznamov, úplných alebo čiastočných, priamych alebo nepriamych, doslovných alebo upravených prepisov záznamov, správ o používaní informačno-technických prostriedkov, správ o ukončení používania informačno-technických prostriedkov, „zvodiek“ (spravodajských informácií) poskytovaných ústavným činiteľom alebo iným štátnym orgánom, vrátane ich kópií, prepisov, analytických interpretácií (popisov) a akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov, a to bez ohľadu na to, či išlo o prepisy v písomnej

alebo akejkol'vek inej podobe a bez ohľadu na to, v akej forme zachytávali, analyzovali alebo inak spravodajským spôsobom spracovávali obsah záznamov a/alebo iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov, a to do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia.».

Slovenská informačná služba je povinná doručiť sťažovateľom „na adresu advokátskej kancelárie Škubla & Partneri s. r. o... kópiu zápisnice o zničení záznamov a) alebo akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov uvedených v bode II. alebo písomnú informáciu o ich zničení v rozsahu údajov, ktoré mali byť zaznamenané v zápisnici o ich zničení“.

Okrem toho sa domáhajú priznania finančného zadost'učinenia v sume po 1 € a úhrady trov konania.

Ústavný súd uznesením z 29. októbra 2013 tieto sťažnosti sťažovateľov (sp. zn. Rvp 18094/2013 a sp. zn. Rvp 18101/2013) podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 112 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) spojil na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 18094/2013.

Dňa 22. apríla 2014 bola ústavnému súdu doručená ďalšia sťažnosť sťažovateľov (vedená pod sp. zn. Rvp 4678/2014), ktorou namietali porušenie základných práv zaručených čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 10 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 37 ods. 3 listiny a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžnč 2/2013 z 5. februára 2014, sp. zn. 9 Sžz 2/2013 z 29. januára 2014 a sp. zn. 9 Sžz 3/2013 z 29. januára 2014.

Z obsahu tejto sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa samostatnými návrhmi z 26. júla 2013 doručenými najvyššiemu súdu 29. júla 2013 domáhali ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa ustanovenia § 250v OSP vo veci

použitia informačno-technických prostriedkov odporkyňou – SIS. Sťažovatelia požadovali, aby najvyšší súd zakázal SIS pokračovať v porušovaní práva sťažovateľov na zničenie záznamov a/alebo akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov, ktoré boli SIS vyhotovené na základe rozhodnutí krajského súdu sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005 z 23. novembra 2005 a sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 z 18. mája 2006 a ktoré sa nachádzajú v spisoch SIS. Zároveň sa domáhali uloženia povinnosti SIS, aby tieto do 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu zničila. Rovnako sťažovatelia žiadali, aby najvyšší súd rozhodol o povinnosti SIS doručiť im kópiu zápisnice o zničení záznamov a/alebo akýchkoľvek iných výsledkov použitia uvedených informačno-technických prostriedkov alebo písomnú informáciu o ich zničení v rozsahu údajov, ktoré mali byť zaznamenané v zápisnici o ich zničení, a to do 20 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu. Napokon sťažovatelia požadovali rozhodnúť o náhrade trov konania.

Najvyšší súd napadnutými uzneseniami č. k. 9 Sžz 2/2013-135 z 29. januára 2014 a č. k. 9 Sžz 3/2013-182 z 29. januára 2014 konania o návrhoch sťažovateľov podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 250v ods. 8 OSP zastavil s odôvodnením, že odporkyňa – SIS pri používaní informačno-technických prostriedkov nie je orgánom verejnej správy a z toho dôvodu nemá pasívnu legitimáciu v konaní o návrhu podľa ustanovení § 250v OSP. Rovnako podľa názoru najvyššieho súdu použitie informačno-technických prostriedkov a nakladanie s poznatkami, ktoré boli na ich základe získané, neprebíha podľa Správneho poriadku [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov] ani sa neuskutočňuje v správnom konaní, úkony spojené s ich používaním nie sú úkonmi správneho konania, preto nebola splnená ani podmienka postupu súdu podľa § 250 ods. 1 OSP, ktorá predpokladá nezákonný zásah správneho orgánu v správnom konaní.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade napokon podal najvyššiemu súdu 20. augusta 2013 aj návrh proti nečinnosti odporkyne – SIS, ktorým sa domáhal uložiť jej povinnosť do 10 dní od právoplatnosti vydaného uznesenia najvyššieho súdu konať a zničiť záznamy a/alebo akékoľvek iné výsledky použitia informačno-technických prostriedkov, ktoré boli SIS vyhotovené na základe rozhodnutí krajského súdu sp. zn. Ntt-3-D-2879/2005 z 23. novembra 2005 a sp. zn. Ntt-3-D-482/2006 z 18. mája 2006 a ktoré sa nachádzajú

v spisoch SIS. Zároveň požadoval uložiť SIS povinnosť doručiť sťažovateľovi v 1. rade kópiu zápisnice o zničení záznamov a/alebo akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov alebo písomnú informáciu o ich zničení v rozsahu údajov, ktoré mali byť zaznamenané v zápisnici o zničení, a to do 20 dní od právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu. Taktiež sa domáhal náhrady trov konania.

Najvyšší súd uznesením č. k. 2 Sžnč 2/2013-371 z 5. februára 2014 o návrhu sťažovateľa v 1. rade rozhodol tak, že ho zamietol ako neprípustný s odôvodnením, že SIS pri používaní informačno-technických prostriedkov nie je orgánom verejnej správy a ani štát na ňu v tejto veci nepreniesol pôsobnosť rozhodovať v oblasti verejnej správy, a teda SIS ani v tomto prípade nemá pasívnu legitimáciu, preto nebolo možné jej pasivitu skúmať ako nečinnosť v správnom konaní podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich konanie o nečinnosti orgánu verejnej správy.

Podľa názoru sťažovateľov napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu sú arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, závery v nich uvedené sú nesprávne a ústavne nekonformné, a „*Faktickým dôsledkom postupu najvyššieho súdu a napadnutých uznesení je, že sťažovateľom bola odňatá možnosť konať pred súdom*“. Porušenie princípu právnej istoty sťažovatelia videli v zmätočnosti a nepredvídateľnosti rozhodnutí, keď konania „*o zásah*“ najvyšší súd zastavil a konanie o „*nečinnosť*“ zamietol, pritom vo všetkých konaniach vychádzal z „*takmer totožnej právnej úvahy*“. Pochybiť mal najvyšší súd aj v tom, že v jednom z označených konaní rozhodol bez toho, aby mal k dispozícii „*administratívny spis*“, a v ďalšom konaní odmietol doručiť sťažovateľovi v 1. rade prílohu k vyjadreniu SIS. Sťažovatelia sú jednoznačne presvedčení, že pasívna legitimácia SIS v označených konaniach vedených najvyšším súdom bola daná, rovnako tak bola daná aj právomoc najvyššieho súdu v týchto veciach konať. K týmto, ale aj k ďalším otázkam súvisiacim s postupmi a rozhodnutiami najvyššieho súdu sťažovatelia predostreli ústavnému súdu rozsiahlu argumentáciu.

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Práva Z. V. podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 10 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Sžnč 2/2013, zo dňa 5. 2. 2014 porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Sžnč 2/2013, zo dňa 5. 2. 2014 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť Z. V. trovy konania v plnom rozsahu podľa vyčíslenia do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia...

1. Práva Z. V. podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 10 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9 Sžz 2/2013, zo dňa 29. 1. 2014 porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9 Sžz 2/2013, zo dňa 29. 1. 2014 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť Z. V. trovy konania v plnom rozsahu podľa vyčíslenia do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia...

1. Práva J. H. podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 10 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9 Sžz 3/2013, zo dňa 29. 1. 2014 porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9 Sžz 3/2013, zo dňa 29. 1. 2014 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť J. H. trovy konania v plnom rozsahu podľa vyčíslenia do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.“

II.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerané ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zo spisov ústavného súdu sp. zn. Rvp 18094/2013 a sp. zn. Rvp 4678/2014 vyplýva, že tieto veci tých istých sťažovateľov spolu skutkovo súvisia, ich predmety spočívajú v domáhaní sa ochrany totožných práv a právom chránených záujmov v konaniach proti orgánom verejnej moci, vychádzajú z rovnakých skutkových tvrdení a v konečnom dôsledku na seba nadväzujú.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd v záujme hospodárnosti konania podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP rozhodol, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18094/2013 a sp. zn. Rvp 4678/2014 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 18094/2013.

Tieto skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu obsiahnutý vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2014